

OBEC BAŇA

**Zásady nakladania
s finančnými prostriedkami
obce Baňa**

Účinnosť od: 01.11.2023

Obsah

1. ČASŤ – ÚVODNÉ USTANOVENIA	4
Predmet úpravy.....	4
Vymedzenie základných pojmov	4
2. ČASŤ – ROZPOČET OBCE.....	4
Základné ustanovenia	4
Príjmy a výdavky rozpočtu	5
3. ČASŤ – ROZPOČTOVÝ PROCES.....	7
Subjekty rozpočtového procesu.....	7
4. ČASŤ – ZOSTAVOVANIE A SCHVAĽOVANIE ROZPOČTU.....	8
Zostavovanie rozpočtu	8
Schvaľovanie rozpočtu	8
Rozpočtové provizorium	8
Poskytovanie údajov	9
5. ČASŤ – PRAVIDLÁ ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA.....	9
Rozpočtové hospodárenie.....	9
Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov	9
Pravidlá používania návratných zdrojov financovania	10
Pravidlá uzatvárania zmlúv v osobitných prípadoch.....	11
Osobitosti v rozpočtovej sfére	11
Ozdravný režim a nútená správa.....	12
6. ČASŤ – PEŇAŽNÉ FONDY OBCE	12
Peňažné fondy obce	12
Rezervný fond.....	12
Sociálny fond	13
7. ČASŤ – ZMENA ROZPOČTU	13
Zmena rozpočtu a rozpočtové opatrenia	13
Schvaľovanie zmeny rozpočtu obecným zastupiteľstvom	14
Schvaľovanie zmeny rozpočtu starostom	14
8. ČASŤ – ZODPOVEDNOSŤ ZA HOSPODÁRENIE	15
Zodpovednosť za hospodárenie.....	15
9. ČASŤ – ZÁVEREČNÝ ÚČET	15
Finančné usporiadanie	15
Hodnotenie a zostavovanie záverečného účtu	15
Schvaľovanie záverečného účtu	16
10. ČASŤ – FINANČNÁ KONTROLA A HLAVNÝ KONTROLÓR OBCE	16

Finančná kontrola.....	16
Hlavný kontrolór obce	17
11. ČASŤ – ROZPOČTOVÉ A PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE OBCE	17
Definície.....	17
Hospodárenie	17
12. ČASŤ – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.....	17
Záverečné ustanovenia	17

Obecné zastupiteľstvo v Bani na základe § 9 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, s použitím zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov

vydáva tieto

Zásady nakladania s finančnými prostriedkami obce Baňa
(ďalej len „Zásady“)

1. ČASŤ – ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tieto Zásady upravujú:

- a) postavenie a funkciu rozpočtu obce Baňa (ďalej len „obec“),
- b) rozpočtový proces obce,
- c) zodpovednosť za rozpočtové hospodárenie obce,
- d) finančnú kontrolu,
- e) hospodárenie rozpočtovej/príspevkovej organizácie obce.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

- (1) **Rozpočet obce** je základný nástroj finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy.
- (2) **Viacročný rozpočet** je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.
- (3) **Rozpočtový proces** je zostavovanie, schvaľovanie, plnenie vrátane zmien, vrátane prípravy a schvaľovania záverečného účtu obce.
- (4) **Finančné plnenie rozpočtu** je plnenie príjmov a výdavkov obce podľa schváleného rozpočtu obce.

2. ČASŤ – ROZPOČET OBCE

§ 3

Základné ustanovenia

- (1) Obec zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet a podľa neho hospodári.
- (2) Rozpočet obce sa zostavuje v súlade s platnou právnou úpravou najmenej na tri rozpočtové roky, ako tzv. viacročný rozpočet.

- (3) Viacročný rozpočet obce tvorí:
- rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok,
 - rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
 - rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b).
- (4) Súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.
- (5) Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom, ktorú tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia.
- (6) Rozpočet obce sa vnútorne člení na:
- časť, ktorá obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
 - časť, ktorá obsahuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
 - časť finančných operácií.
- (7) Rozpočet obce podľa odseku 6 sa predkladá na schválenie obecnému zastupiteľstvu minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.
- (8) Rozpočet obce sa podľa odseku 6 zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.
Bežný rozpočet je obec povinná zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.
Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; môže sa zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.
Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.
- (9) Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.
- (10) Obec Baňa zostavuje viacročný rozpočet **bez uplatňovania programového rozpočtu** obce.

§ 4

Príjmy a výdavky rozpočtu

- (1) **Príjmami rozpočtu** obce sú:
- výnosy miestnych daní a poplatkov,
 - nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií,
 - úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
 - sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
 - dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
 - podieľ na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
 - h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
 - i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitného predpisu,
 - j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
 - k) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
 - l) prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení,
 - m) návratné zdroje financovania,
 - n) združené prostriedky,
 - o) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.
- (2) Z rozpočtu obce sa **uhrádzajú**:
- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností upravených osobitnými predpismi,
 - b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových / príspevkových organizácií zriadených obcou,
 - c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
 - d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý mesto užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
 - e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo VÚC, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
 - f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
 - g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
 - h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
 - i) iné výdavky ustanovené osobitným predpisom.
- (3) Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať **dotácie**:
- a) právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce,
 - b) právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce za podmienok ustanovených v príslušnom **VZN o poskytnutí dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom**. Tieto prostriedky podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce a ich poskytovaním nemožno zvýšiť celkový dlh obce.
- (4) **Výdavky na reprezentačné účely** môžu byť použité, ak si to vyžadujú politické, hospodárske, spoločenské alebo pracovné dôvody, a to najmä na:
- a) pohostenie pri oficiálnych návštevách a na ďalšie výdavky spojené s pobytom oficiálnych hostí,
 - b) občerstvenie účastníkov porád, konferencií a iných pracovných stretnutí. Pre účely týchto Zásad sa za oficiálnu návštevu považuje tuzemská alebo zahraničná delegácia, ktorá prerokúva politické alebo hospodárske otázky obce. Za občerstvenie sa považuje káva, čaj a iné nealkoholické nápoje, prípadne aj alkoholické nápoje a jedlo podľa povahy a dĺžky trvania akcie. Výdavky spojené s pobytom oficiálnych hostí sú výdavky na ich uvítanie, ubytovanie, stravovanie, dopravu, tlmočenie, vstupné na kultúrny program. Starosta obce môže delegácii v spoločensky nutnej miere poskytnúť primeraný dar.
- (5) **Výdavky na propagačné účely** môžu byť použité na propagáciu a reklamu, ktorá bezprostredne súvisí s činnosťou obce, na novoročné pozdravy, inzerciu, vizitky, zastúpenie a účasť na výstavách a expozíciách a podobne.

3. ČASŤ – ROZPOČTOVÝ PROCES

§ 5

Subjekty rozpočtového procesu

(1) Na rozpočtovom procese sa podieľajú jednotlivé subjekty v rozsahu uvedenom v týchto Zásadách:

- a) starosta obce,
- b) obecné zastupiteľstvo,
- c) obecný úrad,
- d) komisie obecného zastupiteľstva.

(2) **Starosta obce** najmä:

- a) riadi rozpočtový proces,
- b) predkladá návrh rozpočtu na rokovanie obecnému zastupiteľstvu,
- c) predkladá návrh na zmenu rozpočtu na rokovanie obecnému zastupiteľstvu,
- d) predkladá návrh záverečného účtu na rokovanie obecnému zastupiteľstvu.

(3) **Obecné zastupiteľstvo** najmä:

- a) schvaľuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok, zmeny rozpočtu a použitie rezervného fondu,
- b) kontroluje finančné plnenie rozpočtu obce,
- c) schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o použití mimorozpočtových peňažných fondov, o použití prebytku rozpočtového hospodárenia a o spôsobe úhrady schodku rozpočtového hospodárenia,
- d) rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky,
- e) schvaľuje a rozhoduje o združovaní prostriedkov obce.

(4) **Obecný úrad** zabezpečuje organizačné a administratívne úkony súvisiace s rozpočtovým procesom, a to najmä:

- a) zabezpečuje odborné podklady potrebné na správne a úplné spracovanie návrhu rozpočtu obce a návrhu na zmenu rozpočtu obce,
- b) sústreďuje a spracúva rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu od fyzických a právnických osôb a subjektov rozpočtového procesu podľa týchto Zásad,
- c) vyhodnocuje výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie,
- d) spracúva záverečný účet obce,
- e) na požiadanie obecného zastupiteľstva spracováva jednotlivé podkladové materiály, rozbor a pod.,
- f) zabezpečuje spracovávanie podkladov a výkazníctvo vo vzťahu k príslušným orgánom v súlade s osobitnou právnou úpravou¹,
- g) vedie účtovníctvo o stave a pohybe majetku obce, o príjmoch a výdavkoch a o finančných vzťahoch k štátnemu rozpočtu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa rozpočtovej klasifikácie platnej v zmysle osobitných predpisov,
- h) v rámci obecného úradu zabezpečuje poverený zamestnanec počas rozpočtového procesu poradenstvo všetkým subjektom rozpočtového procesu.

¹ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

(5) **Komisie obecného zastupiteľstva** najmä:

- a) sústreďujú požiadavky týkajúce sa rozpočtu obce a jeho zmien od obyvateľov, právnických a fyzických osôb,
- b) prerokúvajú návrh rozpočtu a návrh na zmenu rozpočtu,
- c) prerokúvajú návrh záverečného účtu obce.

4. ČASŤ – ZOSTAVOVANIE A SCHVAĽOVANIE ROZPOČTU

§ 6

Zostavovanie rozpočtu

- (1) Práce na zostavení návrhu rozpočtu obce riadi a koordinuje starosta.
- (2) Poverený zamestnanec zostavuje návrh rozpočtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu.
- (3) Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu rozpočtu obce je obec povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ňu vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi.

§ 7

Schvaľovanie rozpočtu

- (1) Starosta obce predkladá ním odsúhlasený návrh rozpočtu obce na schválenie obecnému zastupiteľstvu.
- (2) Pri schvaľovaní rozpočtu musia všetky dodatočne uplatnené poslanecké návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov.

§ 8

Rozpočtové provizorium

- (1) Ak rozpočet obce neschváli obecné zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka, obec hospodári podľa schváleného rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka (tzn. prvého schváleného rozpočtu na príslušný rozpočtový rok bez zmien vykonaných rozpočtovými opatreniami počas príslušného rozpočtového roka). Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.
- (2) Obec počas rozpočtového provizória schváli rozpočet obce najneskôr do 31. decembra bežného roka.
- (3) Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom obce po jeho schválení.

§ 9

Poskytovanie údajov

Obec poskytuje ministerstvu financií potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho záverečného účtu a návrhu súhrnnej výročnej správy SR. Údaje na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy poskytuje obec prostredníctvom rozpočtového informačného systému pre samosprávu RIS.SAM v správe ministerstva financií (ďalej len „rozpočtový informačný systém“). Obec poskytuje do rozpočtového informačného systému nasledovné údaje v tomto rozsahu a v týchto termínoch:

- a) **schválený rozpočet** na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu obecným zastupiteľstvom. Ak je rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31. decembra bežného roka, obec poskytuje údaje schváleného rozpočtu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie najneskôr do 10. januára nasledujúceho rozpočtového roka a schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 31. januára nasledujúceho rozpočtového roka, pričom počas rozpočtového provizória obec poskytuje v tomto rozsahu a termínoch údaje schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka,
- b) **upravený rozpočet** najneskôr do 30. kalendárneho dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bola vykonaná zmena rozpočtu orgánom obce príslušným podľa osobitných predpisov a upravený rozpočet v mesiaci december rozpočtového roka najneskôr do 5. februára nasledujúceho rozpočtového roka,
- c) **skutočné plnenie rozpočtu** štvrťročne podľa stavu k 31. marcu, k 30. júnu a k 30. septembru rozpočtového roka najneskôr do 30 kalendárnych dní po uplynutí príslušného obdobia a podľa stavu k 31. decembru rozpočtového roka najneskôr do 5. februára nasledujúceho rozpočtového roka.

5. ČASŤ – PRAVIDLÁ ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA

§ 10

Rozpočtové hospodárenie

- (1) Obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu obce a počas roka kontroluje hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami.
- (2) V prípade potreby môže obec na základe vývoja hospodárenia vo svojom rozpočte vykonať zmeny.

§ 11

Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov

- (1) Rozpočtové prostriedky sa môžu použiť do konca kalendárneho roka s výnimkou tých prostriedkov, ktorých nevyčerpané zostatky v súlade s osobitnými predpismi možno použiť aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch a to len na účely, na ktoré boli schválené v rozpočte obce. Na zaradenie príjmu alebo výdavku do plnenia rozpočtu obce v rozpočtovom roku je rozhodujúci deň pripísania alebo odpísania prostriedkov z príslušného účtu obce.
- (2) Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené.

(3) Obec môže na základe odôvodnenej žiadosti povoliť výnimku z časového použitia rozpočtových prostriedkov poskytnutých obcou formou dotácie, s výnimkou dotácií na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy a ďalších dotácií poskytovaných v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

(4) Ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu obce, môže obec na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.

(5) Prostriedky rezervného fondu môže obec na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť aj na úhradu záväzkov bežného rozpočtu, ktoré vznikli v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, maximálne v sume prebytku bežného rozpočtu vykázaného za predchádzajúci rozpočtový rok.

§ 12

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania

(1) Obec môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka sa tieto zdroje môžu výnimočne použiť za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu obce.

(2) Obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyváženosť bežného rozpočtu obce v nasledujúcich rokoch.

(3) Obec nesmie prevziať záväzok z úveru, pôžičky alebo iného dlhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby okrem prevzatia záväzku právnickej osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti obce ani záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby, okrem záruky prevzatej obcou za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.

(4) Obec môže prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov² neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu³.

(5) Celkovou sumou dlhu obce je súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

(6) Do celkovej sumy dlhu obce podľa predchádzajúceho odseku sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na

² § 2b ods. 2 zákona č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 22. novembra 2012 č. MF/21513/2012-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy (oznámenie č. 375/2012 Z. z.).

³ Napríklad § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 4 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

(7) Dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce. Porušenie podmienok je povinný bezodkladne oznámiť Ministerstvu financií SR.

§ 13

Pravidlá uzatvárania zmlúv v osobitných prípadoch

Povinnosti obce pri uzatváraní zmlúv v osobitných prípadoch sú stanovené v § 17a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

§ 14

Osobitosti v rozpočtovej sfére

(1) Obec môže určiť, že jej subjekty, ktoré nemajú právnu subjektivitu, budú hospodáriť osobitne, len so zvereným preddavkom. Zároveň určí výšku preddavku a obdobie, na ktoré sa poskytuje. Obec je povinná zúčtovať príjmy a výdavky týchto subjektov najneskôr do konca rozpočtového roka.

(2) Ak obec vykonáva podnikateľskú činnosť, príjmy a výdavky na túto činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Náklady na túto činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi po zdanení používa obec ako doplnkový zdroj financovania. Ak je hospodárskym výsledkom podnikateľskej činnosti obce k 30. septembru rozpočtového roka strata, obec je povinná zabezpečiť, aby bola do konca rozpočtového roka vyrovnaná alebo urobiť také opatrenia na ukončenie podnikateľskej činnosti, aby sa v ďalšom rozpočtovom roku už nevykonávala.

(3) Obec môže združovať prostriedky podľa osobitného predpisu⁴. Združené prostriedky sa vedú na samostatnom účte.

(4) Obec uskutočňuje platby podľa uzatvorenej zmluvy o združení zo zdrojov, ktoré je oprávnená použiť na činnosť vymedzenú v predmete tejto zmluvy.

(5) Obec vysporiada majetok, ktorý získala výkonom činnosti financovanej zo združených prostriedkov.

⁴ § 829 až 841 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

§ 15

Ozdravný režim a nútená správa

- (1) Ozdravný režim predchádza zavedeniu nútej správy s výnimkou podľa § 19 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. Obec je povinná zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jej záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradila niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti. Pre potreby zavedenia ozdravného režimu sa do celkovej výšky záväzkov obce po lehote splatnosti 60 dní nezapočítavajú záväzky z realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume zmluvne dohodnutého nenávratného finančného príspevku.
- (2) Bližšie podrobnosti na úseku ozdravného režimu a nútej správy, vrátane povinností starostu a hlavného kontrolóra obce, upravuje § 19 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

6. ČASŤ – PEŇAŽNÉ FONDY OBCE

§ 16

Peňažné fondy obce

- (1) Obec vytvára vlastné mimorozpočtové peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov sú najmä:
- prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok,
 - prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení,
 - zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií s výnimkou zostatkov nepoužitých návratných zdrojov financovania.
- (2) Prostriedky svojich peňažných fondov používa obec prostredníctvom svojho rozpočtu okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov, keď sa prostriedky peňažných fondov použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka.
- (3) Obec vytvára tieto mimorozpočtové peňažné fondy:
- rezervný fond,
 - sociálny fond.

§ 17

Rezervný fond

- (1) Rezervný fond sa tvorí z prebytku hospodárenia vo výške určenej obecným zastupiteľstvom, pričom minimálny ročný prídelenie do fondu je 10 % z prebytku rozpočtu obce uplynulého roka. Ďalej môžu byť zdrojom fondu darované finančné prostriedky a zostatky z minulých rokov.
- (2) Rezervný fond sa používa na nasledovné účely:
- doplnenie zdrojov na obstaranie hmotného a nehmotného majetku,
 - úhradu schodkového výsledku hospodárenia,
 - krytie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami počas rozpočtového roka,
 - obstaranie cenných papierov a na kapitálový vklad do činnosti iných subjektov.

§ 18

Sociálny fond

(1) Sociálny fond sa tvorí z dohodnutého prídeltu podľa zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov, zo zostatku prostriedkov sociálneho fondu z minulých rokov a v súlade s kolektívnou zmluvou.

(2) Použitie sociálneho fondu stanoví obec ako zamestnávateľ v samostatnom vnútornom predpise, ktorý vydá starosta⁵.

7. ČASŤ – ZMENA ROZPOČTU

§ 19

Zmena rozpočtu a rozpočtové opatrenia

(1) V priebehu roka je možné vykonať zmeny schváleného rozpočtu obce rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
 - postup sa uplatní napr. v prípade, ak sa rozpočtovaný výdavok (z rôznych dôvodov) neuskutoční; týmto sa uvoľnia finančné prostriedky a umožní sa rozpočtovanie iného výdavku, ktorý v rozpočte obce pôvodne nebol zabezpečený, príp. bol zabezpečený v nedostatočnej výške
- b) povolené prekročenie a viazanie príjmov,
 - postup sa uplatní v prípade vyššieho plnenia príjmov v porovnaní s pôvodne schváleným rozpočtom alebo v prípade, ak sa príjmy neplnia v súlade so schváleným rozpočtom
- c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
 - postup sa uplatní v prípade vyššieho plnenia príjmov v porovnaní s pôvodne schváleným rozpočtom, čo umožní prekročenie čerpania výdavkov alebo v prípade, ak nedochádza k plneniu príjmov v súlade so schváleným rozpočtom a z toho dôvodu je nutné viazať výdavky
- d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií
 - postup sa uplatní v prípade, ak sa obecné zastupiteľstvo rozhodne v priebehu rozpočtového roka zapojiť do rozpočtu obce prostredníctvom príjmových finančných operácií mimorozpočtové zdroje alebo sa obecné zastupiteľstvo rozhodne niektorú z už schválených finančných operácií nerealizovať (čím dôjde k viazaniu rozpočtových operácií).

(2) Obec môže vykonať rozpočtové opatrenia uvedené v odseku 1 písm. d) do 31. augusta príslušného rozpočtového roka. Obec môže po tomto termíne vykonávať v priebehu rozpočtového roka len také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu obce, s výnimkou zmien rozpočtu z dôvodu potreby úhrady výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce, výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou alebo výdavkov súvisiacich s financovaním spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.

⁵ ako štatutárny orgán zamestnávateľa

(3) Poverený zamestnanec vedie operatívnu evidenciu o všetkých vykonaných rozpočtových opatreniach v priebehu roka.

(4) Práce na zostavení návrhu zmeny rozpočtu obce riadi a koordinuje starosta.

(5) Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu na zmenu rozpočtu obce je obec povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ňu vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi.

§ 20

Schvaľovanie zmeny rozpočtu obecným zastupiteľstvom

(1) Starosta obce predkladá ním odsúhlasený návrh na zmenu rozpočtu obce na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

(2) Pri schvaľovaní zmeny rozpočtu obce musia všetky dodatočne uplatnené poslanecké návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov a súvis so zámermi a cieľmi obce.

(3) Vykonané zmeny rozpočtu nesmú narušiť vyrovnanosť bežného rozpočtu.

§ 21

Schvaľovanie zmeny rozpočtu starostom

(1) Starosta obce je oprávnený vykonávať rozpočtové opatrenia uvedené v § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

(2) O vykonaných zmenách rozpočtu je starosta povinný informovať obecné zastupiteľstvo na jeho najbližšom zasadnutí.

(3) Starosta obce je oprávnený vykonať rozpočtové opatrenia:

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky, a to do výšky 1 000 €,
- b) povolené prekročenie a viazanie príjmov do výšky 1 000 €,
- c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov do výšky 1 000 €,
- d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií do výšky 1 000 €.

(4) V prípade, ak v priebehu kalendárneho roka (ešte pred posledným zasadnutím obecného zastupiteľstva v danom kalendárnom roku) obec získa dodatočné finančné prostriedky (príjmy), ktoré neboli zahrnuté v rozpočte, resp. boli zahrnuté v objeme nižšom ako je reálny objem, ktorý obec získala, je starosta obce oprávnený zahrnúť tieto dodatočné finančné prostriedky do rozpočtu a rozdeliť ich do výdavkovej časti – vykonať rozpočtové opatrenia podľa § 14 ods. 2 písm. b) a c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, a to bez ohľadu na výšku takto dodatočne získaných finančných prostriedkov. Starosta je povinný informovať obecné zastupiteľstvo na jeho najbližšom zasadnutí po vykonaní rozpočtových opatrení podľa prvej vety o výške a zdroji takto získaných prostriedkov a o ich zahrnutí do výdavkovej časti rozpočtu.

(5) V prípade, ak po poslednom zasadnutí obecného zastupiteľstva v kalendárnom roku (spravidla decembrovom) obec ešte do konca tohto kalendárneho roka získa dodatočné finančné prostriedky (príjmy), ktoré neboli zahrnuté v rozpočte, resp. boli zahrnuté v objeme nižšom ako je reálny objem, ktorý obec získala, je starosta obce oprávnený zahrnúť tieto dodatočné finančné prostriedky do rozpočtu – vykonať rozpočtové opatrenie podľa § 14 ods. 2 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, a to bez ohľadu na výšku takto dodatočne získaných finančných prostriedkov.

8. ČASŤ – ZODPOVEDNOSŤ ZA HOSPODÁRENIE

§ 22

Zodpovednosť za hospodárenie

(1) Za hospodárne, efektívne a účinné využívanie rozpočtových prostriedkov obce zodpovedá starosta obce.

(2) Starosta obce je povinný zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte obce. Starosta obce ani obecné zastupiteľstvo nie sú oprávnení zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré obec nemá zabezpečené v rozpočte na bežný rozpočtový rok a zaťažujú nasledujúce rozpočtové roky z dôvodu nedostatku zdrojov v bežnom rozpočtovom roku.

9. ČASŤ – ZÁVEREČNÝ ÚČET

§ 23

Finančné usporiadanie

(1) Po skončení rozpočtového roka obec finančne usporiada svoje hospodárenie, vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Ďalej usporiada finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a VÚC. Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do záverečného účtu obce.

(2) Obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku audítorom.

§ 24

Hodnotenie a zostavovanie záverečného účtu

(1) Práce na zostavení návrhu záverečného účtu obce riadi a koordinuje starosta obce.

(2) Záverečný účet obce obsahuje najmä:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný, kapitálový a finančné operácie,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti obce,
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou zverejnené iným spôsobom,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti.

(3) Zostavený návrh záverečného účtu obce prerokuje jeho zostavovateľ so starostom obce.

(4) Návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

§ 25

Schvaľovanie záverečného účtu

- (1) Starosta obce predkladá ním odsúhlasený návrh záverečného účtu obce na schválenie obecnému zastupiteľstvu, a to najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.
- (2) Prebytok rozpočtu obce po skončení roka neprepadá a je zdrojom tvorby rezervného fondu, prípadne iných fondov. O použití prebytku rozpočtu alebo spôsobe úhrady schodku rozhoduje obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu.
- (3) Záverečný účet obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo výrokom:
 - a) „celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“,
 - b) „celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami“. V tomto prípade je obecné zastupiteľstvo povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.
- (4) Obecné zastupiteľstvo môže schváliť celoročné hospodárenie s výhradami [(ods. 3 písm. b)] najmä:
 - a) ak audítor v Správe nezávislého audítora k účtovnej závierke obce vyjadří záporný názor, že účtovná závierka neposkytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce a jej hospodárenia,
 - b) ak hlavný kontrolór v odbornom stanovisku k návrhu záverečného účtu obce odporučí schváliť celoročné hospodárenie s výhradami,
 - c) ak obecné zastupiteľstvo na základe vlastného šetrenia/vlastnej úvahy vyjadří názor, že záverečný účet
 - nie je spracovaný v súlade s príslušnými právnymi normami,
 - objektívne nevyjadruje rozpočtové hospodárenie obce,
 - nepodáva primeraný prehľad o príjmoch, výdavkoch a celkovom hospodárení obce,
 - obsahuje zjavne nesprávne údaje a nezrovnalosti závažného charakteru.

10. ČASŤ – FINANČNÁ KONTROLA A HLAVNÝ KONTROLÓR OBCE

§ 26

Finančná kontrola

- (1) Finančnou kontrolou sa rozumie súhrn činností zabezpečujúcich overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí.
- (2) Finančná kontrola sa vykonáva ako
 - a) základná finančná kontrola,
 - b) administratívna finančná kontrola,
 - c) finančná kontrola na mieste.
- (3) Za vykonanie finančnej kontroly zodpovedá starosta obce.
- (4) Pri nakladaní s finančnými prostriedkami je obec Baňa povinná postupovať v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s vnútornými predpismi.

§ 27

Hlavný kontrolór obce

- (1) Osobitné postavenie v rámci nakladania s verejnými prostriedkami a vlastnými prostriedkami rozpočtu obce má hlavný kontrolór obce.
- (2) V rámci rozpočtového procesu najmä:
 - a) vypracováva odborné stanovisko k návrhu rozpočtu,
 - b) vypracováva odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu,
 - c) kontroluje hospodárenie s finančnými prostriedkami obce a hospodárenie s prostriedkami poskytnutými rozpočtovým a príspevkovým organizáciám,
 - d) kontroluje finančné plnenie rozpočtu.

11. ČASŤ – ROZPOČTOVÉ A PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE OBCE

§ 28

Definície

- (1) **Rozpočtová organizácia** je právnická osoba obce, ktorá je svojimi príjmami aj výdavkami napojená na rozpočet obce. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí obec v rámci svojho rozpočtu.
- (2) **Príspevková organizácia** je právnická osoba obce, ktorej menej ako 50 % nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet obce napojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené obcou v rámci svojho rozpočtu.

§ 29

Hospodárenie

- (1) Rozpočtové a príspevkové organizácie sú na rozpočet obce napojené finančným vzťahom a obec garantuje a kontroluje ich činnosť. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami týchto organizácií zodpovedajú ich štatutári.
- (2) Zriaďovanie, zmena, zrušovanie a hospodárenie rozpočtových a príspevkových organizácií sa riadi zásadami uvedenými v zákone č. 553/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

12. ČASŤ – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 30

Záverečné ustanovenia

- (1) Návrh rozpočtu obce a záverečný účet musia byť pred schválením v obecnom zastupiteľstve uverejnené minimálne na 15 dní na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce.
- (2) Schválený rozpočet obce, schválený rozpočet obce vrátane zmien a záverečný účet musia byť zverejnené po schválení obecným zastupiteľstvom na úradnej tabuli obce a webovom sídle obce.

- (3) Tieto Zásady boli schválené Obecným zastupiteľstvom v Bani dňa 26.10.2023 uznesením č. 6/2023.
- (4) Tieto Zásady nadobúdajú účinnosť dňa 01.11.2023.

.....
Ján Gundza
starosta